

РЕШЕНИЕ

№ 6157

гр. София, 23.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 10.05.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Вяра Русева

Антони Йорданов

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **1292** по описа за **2024** година докладвано от съдия Вяра Русева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.285, ал.1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/.

Образувано е по касационна жалба на Р. И. Д., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в затвора С., срещу съдебно решение № 8003/19.12.2023 г. по адм.д. № 4074/2023 г. по описа на Административен съд София – град, 11 състав, с което са отхвърлени като неоснователни и недоказани исковите претенции на касатора срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГДИН/, първата в размер на 50 000 лв. за претърпени неимуществени вреди от осъществените системен психически тормоз от 2017 г. досега и гавра във връзка със заболяванията му, изразяващи се в това, че на 14.12.2022 г., след получен инфаркт, от 16,30 ч. до 21,00 ч. не му е осигурен преглед от лекар и втората, също в размер на 50 000 лв., за претърпени неимуществени вреди от осъществения върху него психически тормоз във връзка със заболяването му и застрашаване на живота му в затвора С., където освен на 14.12.2022 г., също и на 09.04.2022 г. не му била осигурена медицинска помощ – преглед при невролог и КТ изследване и поради това получил мозъчен инсулт и загуба на зрението със 70% увреждане на мозъка.

В жалбата се излагат доводи за неправилност на постановения съдебен акт. Твърди нарушение на съдопроизводствените правила, тъй като едноличният състав на

АССГ не уважил искането му за назначаване на служебен защитник, както и за допускане до разпит на лекари и медицински фелдшер от Специализираната болница за активно лечение на лишени от свобода /СБАЛЛС/, както и на съпругата му. Оспорва показанията на процесуалния представител на ГДИН, както и съединяването за общо разглеждане на исковете, по които са образувани а.х.д. № 4074/2023 г. и а.х.д. № 4307/2023 г. по описа на АССГ, 11-ти състав. Моли да се отмени съдебният акт и да се постанови решение, с което да се уважат исковите му претенции.

Ответникът по касация – ГДИН, в писмен отговор и в становище оспорва жалбата като неоснователна. Моли решението да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Претендира юриск.възнаграждение.

Представителят на СГП дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд- София град, IV-ти тричленен състав, като взе предвид становищата на страните и извърши проверка на обжалваното решение на наведените касационни основания съгласно разпоредбата на чл. 218, ал. 1 АПК и след служебна проверка за допустимостта, валидността и съответствието на решението с материалния закон по реда на чл. 218, ал. 2 АПК, приема следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като подадени от надлежни страни и в срока по чл. 211, ал. 1 АПК.

Касационната инстанция обсъжда правни, а не фактически въпроси, поради което проверява само законосъобразността на изводите на решаващия съд.

За да постанови оспорения съдебен акт, съдът е приел, че не е налице незаконосъобразно поведение на ответника, в смисъла, в който се твърди от ищеца, в резултат на което лишеният от свобода да е бил лишен от медицинско обслужване и поради това поставен в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, което да е основание за обезщетяване на претърпени от него неимуществени вреди в претендирания размер от общо 100 000 лева по двете му искиви претенции. Съдът е посочил, че с представената медицинска документация – 77 листа, придружена с медицинска справка, подписана от комисия в състав от трима лекари от СБАЛЛС, ответникът ГДИН безспорно е установил извършените медицински прегледи, консултации и назначеното на Р. Д. лечение по множество и различни негови хронични заболявания, които датират отпреди 2017 г. През целия си престой в затвора С. и конкретно при настаняване във Вътрешно отделение на СБАЛЛС – [населено място], Р. Д. е бил консултиран многократно с кардиолози, невролози, онколози, ортопед – травматолози, ендокринолог и уролог, както и със специалист по физиотерапия и рехабилитация с цел оптимизиране на поддържащото лечение и извършване на контролни образни и параклинични изследвания. Заболяванията му са с хроничен характер, поради което в определени периоди е нормално да се обострят, а с напредване на възрастта и да се влошават, тъй като хроничните заболявания представляват състояния или заболявания на организма, които протичат за дълъг период от време и прогресират бавно. За случая на 09.04.2022 г. съдът е приел, че в 02,15 ч. на 10.04.2022 г. фелдшерът на затвора е измерил кръвното налягане на ищеца и са му извършени манипулации с Хлофазолин и Ф., след което е извикан екип на Центъра за спешна медицинска помощ, като са дадени препоръки за по-нататъшни изследвания в планов порядък. На 16.04.2022 г. С. е изведен за консултация с невролог и очен специалист в МИ – МВР. Неврологът е дал заключение че липсва двигателен дефицит, а офталмологът – че няма данни за спешно

очно състояние. На 26.04.2022 г. ищецът е хоспитализиран в МИ на МВР, като на 30.04.2022 г. е дехоспитализиран с подобрене. По отношение на отказа да бъде откаран за преглед в болница „Сърце и мозък“ в [населено място] съдът приема, че също не са налице незаконосъобразни действия или бездействия на служителите на ГДИН или ръководството на затвора С.. Лечение на лишени от свобода извън [населено място] се провежда само с прекъсване по реда на чл. 447, ал. 3 НПК или след преместване в затвора в [населено място] със заповед на началника на ГДИН по реда на чл. 62, ал. 1, т. 2 ЗИНЗС. Доколкото декларацията за отказ да бъде конвоиран по чл. 135 ЗИНЗС до [населено място] е с дата 16.05.2022 г., която дата следва датата на постановление на СГП от 13.05.2022 г. за отказ за прекъсване на изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“ за лечение в [населено място], то декларацията няма отношение към отказа на СГП. Що се отнася до инцидента от 14.12.2022 г. съдът е приел за недоказано бездействието на затворническата администрация, тъй като няма данни, а единствено собствена преценка на ищеца, че същият е получил инфаркт именно между 16,30 ч. и 21.00 часа и едва в 22,00 ч. е закаран в УМБАЛ „Св. Е.“ и му е поставен стент. При съвкупната преценка на всички посочени обстоятелства, 11 състав на АССГ е приел, че не е изпълнен съставът на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС.

Преди всичко и противно на твърденията на касатора, съдът не откри допуснати процесуални нарушения от съда при постановяване обжалвания акт. Съдът е положил дължимата грижа да изясни с всички доказателствени средства фактическата страна на спора. Разпитал е свидетели за установяване релевантните за спора факти. Не представлява съществено процесуално нарушение твърдението, че „не бил му назначен служебен адвокат“, тъй като разпореждането от 15.06.2023г с което е оставено без уважение искането му за предоставяне правна помощ подлежи на самостоятелно оспорване, тоест съдът се е произнесъл по искането му за предоставяне на правна помощ, а ако касаторът не е бил съгласен с изложените в него мотиви е имал възможност да го обжалва, за което няма данни по делото. На следващо място съединяването на двете цитирани дела на осн . чл. 213 ГПК поради връзка между тях по никакъв начин не нарушава правото на защита на Р. Д., напротив цели бързина и процесуална икономия. Също, разпита на медицински специалисти посочени в касационната жалба, за които се твърди, че не са разпитани като свидетели от първоинстанционния съд не би внесъл никаква промяна във фактическата обстановка, тъй като извършените от тях прегледи и констатации са удостоверени в медицински документи, които съдът е обсъдил. По отношение твърдението, че не била призована за свидетел съпругата му М. С., то това не отговаря на фактите по делото, тъй като на л. 132 от адм д 4307 / 2023г е налице призовка за свидетел до лицето, редовно връчена ѝ, което е удостоверено с подписа ѝ. Също така на списъка за призоваване на л. 120 от адм д 4307 / 2023г е налице удостоверяване от секретаря на състава, че М. С. е уведомена по телефона чрез сестра ѝ да се яви в с.з за разпит като свидетел. Следователно съдът е уважил доказателственото искане на ищеца за призоваване за разпит като свидетел на съпругата му, но същата не се е явила. Необходимо е да се отбележи, че М. С. има право да откаже да свидетелства по арг. от чл. 166 ал.1 т.2 ГПК. В допълнение и с оглед направеното в касационната жалба и молбата към нея искане за допускане гласни доказателства и допускане изслушването на СМЕ, следва да се отбележи , че по арг. от чл. 219 АПК в касационното производство се допускат само писмени доказателства, а и също така поисканите поименно свидетели- адв А. е разпитван в с з на 20.11.2023г , а за М. С. се посочи по- горе, че е редовна призовавана

пред първоинстанционния съд за разпит, но същата не се е явила.

В обобщение, обосновано и в съответствие със събрания по делото относим доказателствен материал съдът е кредитирал показанията на разпитаните свидетели в тяхната взаимовръзка и обусловеност и въз основа на личните си възприятия при непосредственото събиране на доказателствата е изградил мнението си относно тяхната достоверност като е изложил мотиви за преценката си. При положение, че по делото не са събрани други доказателства, които да внасят съмнение относно описаната и възприета от съда фактическа обстановка и достоверността на събраните гласни доказателства, правилно решаващият съд я е приел за установена по несъмнен и безспорен начин. Безпротиворечивите свидетелски показания ценени във връзка със събраните по делото писмени доказателства, по безспорен начин установяват, че касаторът не е бил лишен от медицинско обслужване през процесния период, респ не се установява нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС.

С оглед изложеното касационният състав не откри съществени процесуални нарушения, които да са самостоятелно основание за отмяна на процесното решение.

Настоящият състав на съда изцяло споделя и изводите на АССГ, които съответстват на правните разпоредби регламентиращи начина и условията за предоставяне медицинско обслужване на лишените от свобода, поради което и не следва да ги преповтаря. Не се доказва по делото незаконосъобразно действие или бездействие на длъжностни лица при ответника, което да представлява нарушение на чл. 3 ЗИНЗС и съответно да е довело до претърпени неимуществени вреди от ищеца. Не е налице една от кумулативно изискуемите предпоставки по чл. 284 ЗИНЗС обуславяща ангажиране отговорността на ответника. Не е нарушен чл. 3 от ЗИНЗС. Затворническата администрация е положила дължимото поведение, вкл. и в съответствие с чл. 3 от ЗИНЗС и е оказала медицинско обслужване на ищеца, отговарящо на неговото здравословно състояние. На ищеца е осигурена възможност на 14.12.2022г и на 9.04.2022г да бъде прегледан, както правилно е приел съда. Поведението на служителите на ответника не може да се приеме като увреждащо, т.е. касаторът да е бил поставен в неблагоприятни условия за изгърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващо се лишаване от медицинско обслужване или пък че се е стигнало до уронване на човешкото му достойнство, до пораждаване на страх, незащитеност или малоценност у него.

С оглед липсата на нарушение на чл. 3 ЗИНЗС се явява неприложима и презумпцията за настъпили вреди съгласно разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС, а и твърдението за настъпили неимуществени вреди е опровергано от събраните доказателства.

Предвид съвпадане изводите на настоящия съдебен състав с тези на АССГ, обективирани в оспореното решение, същото следва да се остави в сила.

Относно разноските: От ответника по касация е направено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съгласно чл. 286, ал. 2, изр. 1 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските по производството, по аргумент от чл. 75 и чл. 76 ГПК, са средствата за възнаграждение на свидетели и вещи лица, т. е. разноски, направени по процесуалните действия, които страната е искала да бъдат извършени. Обратно - при частично или пълно уважаване на иска, ответникът заплаща на ищеца разноски за производството, както и заплатената от него държавна такса и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Разпоредбите на чл. 286, ал. 2 и ал. 3 от ЗИНЗС, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по

отношение на общите разпоредби на чл. 78, ал. 8 ГПК, във връзка с чл. 144 АПК и чл. 143 АПК. Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, означава, че такова не се дължи. (Решение № 16966 от 11.12.2019 г. на ВАС по адм. д. № 334/2018 г., III о.; Решение № 12445/17.10.2017г по адм. д. № 6338/2016г по описа на ВАС, III отд. и др.)

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение № 8003/19.12.2023 г. по адм.д. № 4074/2023 г. по описа на Административен съд София – град, I I състав.
Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: